

Berg-en-Dal

Aandnagmaal en Paaswaak

Donderdag, 2 April 2026

**"En Hy het brood geneem,
en nadat Hy die seëngebed uitgespreek het,
breek Hy dit,
en gee dit vir hulle,
en sê:
'Dit is my liggaam wat vir julle gegee word.
Doen dit om My in herinnering te bring.'"
(Lukas 22:19)**

Ons verwelkom u hier by die Nagmaalstafel vanaand, en in die stilte van ons Paaswaak.
Die diens volg die liturgie soos hierna uiteengesit - geen aankondigings dus.
Agter in die kerk is daar Bybels en Liedboeke, sou u een benodig -
u kan vooraf reeds die Skrifgedeeltes uit die Evangelie volgens Lukas
en die liedere opsoek.

MAAK ASSEBLIEF SEKER DAT U SELFOON STIL GESTEL IS.

Weer onthou ons... die lyding, kruisiging en opstanding van Christus

Reeds vroeg in die geskiedenis van die Christelike Kerk was die jaarlikse herdenking van die lyding, kruisiging en opstanding van Jesus Christus vir gelowiges 'n tyd van stilword, selfondersoek, verootmoediging en verdieping.

Soveel te meer, gesien in die lig van Jesus se eie woorde daardie laaste week in Jerusalem, só gewigtig en indringend soos in Sy "afskeidsgesprek" by die tempeluitgang; 'n "profetiese rede" oor die einde van die dae, van tyd, van geskiedenis, van hierdie bestel (Lukas 21). Skrikbeelde van opstand en oorlog, van nasies en koninkryke wat teen mekaar optrek, van skerp swaarde, van vervolging vir hulle wat waarlik Jesus se Naam bely, van die lyding van vroue en klein kindertjies, van verwoesting en die vertrapping van wat eens kosbaar was, van mense wat wegvlug of gevang en weggevoer word, van aardbewings en vloedgolwe op see, van tekens in die hemelruim... en hoe dit mense verward en beangs gelaat het; verlam deur die vermoedens wat hul oor die toekoms gehad het - dat daar groot onheil aankom (Lukas 21:26).

Teenoor hulle, in dié kring rondom Hom, het Jesus egter telkens óók gesê: "Moenie vreesbevange wees nie" (21:9); "volhard in jul getuienis" (21:13 & 19); "lig julle koppe", wees moedig (21:28); "wees wakker" (21:36) - kortom, sien die tekens ("die vyeboom bot, die somer kom" - 21:29-30), leef met geloofsonderskeiding...

Wat in die volgende paar dae gebeur het, het hul nóg minder verwag - 'n onverstaanbare misterie! In die 2^e eeu het **Melito, die biskop van Sardis** dit só beskryf:

*"Verstaan daarom, geliefdes, hoe dit is: nuut, en oud; ewig en tydelik;
sterflik en onsterflik; hierdie misterie van die Pasga.
Oud volgens die Wet, maar nuut volgens die Woord.
Tydelik volgens vorm, ewig weens genade.
Verganklik as geslagte lam, onverganklik as die Lewende Heer.
Sterflik in 'n aardse graf, onsterflik in die opstanding uit die dood."*

Met die jaar 2026 wat so onheilspellend vir die wêreld geword het - en die uitdaging om nou regtig met geloofsonderskeiding te leef, te "sien" (Lukas 21:30) - kom dié woorde na óns by die aanvang van hierdie drie dae, die **Paastriduum: Witte Donderdag**, die dag van voorbereiding en reiniging vóór die fees en Laaste Avondmaal (Lukas 22:7-38); daardie nag Jesus se worsteling in die Tuin van Getsemané en sy gevangeneeming (22:39-65). **Vaalgrys Vrydag**: Verhoor deur die Joodse Raad, Pilatus en Herodes; die kruisiging op Golgota; laatmiddag die kruisafneming en begrafnis (22:66-23:55). **Stille Saterdag**: Rus en rou (23:56). En toe **Sondag**: Verbasing oor Sy opstanding; oor dié Vreemdeling op die pad, wat die brood breek en aangee, wat bang en moedelse harte kom verwarm (24:32), en hul stuur...

'n Refrein deur dít alles, vóór en tydens daardie Pasga, was Jesus se woorde oor vergifnis; dié Evangeliewoord wat ons die afgelope weke saam ontdek het. VERGIFNIS.

AANKOMS EN VERSTILLING

Voorspel: "Adagio" (JS Bach / A Marcelllo)

Voorlesing: "Vroegherfs" (NP van Wyk Louw)

Die jaar word ryp in goue akkerblare,
in wingerd wat verbruin, en witter lug
wat daglank van die nuwe wind en klare
son deurspoel word; elke blom word vrug,
tot selfs die traagstes; en die eerste blare val
so stilweg in die rook-vaal bos en laan,
dat die takke van die lang populiere al
teen elke ligte môre witter staan.

O Heer, laat hierdie dae heilig word:
laat alles val wat pronk en sieraad was
of enkel jeug, en vér was van die pyn;
laat ryp word, Heer, laat U wind waai, laat stort
my waan, tot al die hoogheid eindelijk vas
en nakend uit my teerder jeug verskyn.

Klokgelui

Orrel en tjello: "Arioso" (JS Bach)

AANBIDDING

Geleentheid vir stilgebed

Wydingslied: "Heilig, heilig, heilig" (Lied 171:1 en 2 - sittend)

Votumgebed:
(uit Psalm 103)

Liturg: "Loof die Here, o my siel,
ja alles wat in my is,
loof sy heilige Naam!"

Gemeente: "Hy wat al my sondeskuld vergewe,
wat al my siekte genees,
wat my lewe vrykoop van die graf,
wat my kroon met troue liefde en ontferming!"

Liturg: "Barmhartig en genadig is die Here,

geduldig en oorvloedig in troue liefde.
So hoog as wat die hemel bo die aarde is,
so troon sy troue liefde uit bo dié wat vir Hom ontsag het."

Gemeente: "Soos 'n vader hom ontferm oor sy kinders,
so ontferm die Here Hom oor dié wat Hom dien.
Ontferm U oor ons, Here, ontferm U oor ons."

Seëngroet

Loflied: "By U, o Here, soek ek skuiling" (Psalm 71:1, 6 en 10 - staande)

HERINNERING

Uitdoof van die eerste kers

Eerste Skriflesing: Lukas 22:1-6

Lied: "Wees my genadig, Heer, die mense jaag my" (Psalm 56:1 en 2)

Tweede Skriflesing: Lukas 22:7-13

Lied: "Vervul, o Heer, my hart" (Lied 391:1 en 2)

Derde Skriflesing: Lukas 22:14-15a en 28-38

Lied: "Ek sien U, Heer" (Lied 391:3)

Uitdoof van die tweede kers

VERKONDIGING

Gebed om die opening van die Woord

Skriflesing: Lukas 22:15-23

"En Hy het die brood geneem, en nadat Hy die seëgebed uitgespreek het, breek Hy dit, en gee dit vir hulle, en sê: 'Dit is my liggaam, wat vir julle gegee word. Doen dit om My in herinnering te bring.'"
(Lukas 22:19)

Oordenking

Herinnering aan die belofte: "He shall feed his flock" (GF Händel)
Solis: Mathildie Wium

Tafel word in gereedheid gebring & ouderlinge en lidmate kom sit aan

Herinnering aan die betekenis van die Nagmaal -

Liturg: Geliefdes in die Here, Jesus het self die nagmaal ingestel...
As verbondsmaaltyd het die Nagmaal die volgende betekenis:

Gemeente: Die nagmaal is 'n gedagtenismaaltyd. (almal lees hardop)

Liturg: By die instelling daarvan, het Jesus gesê: "Gebruik dit tot my gedagtenis" (Luk. 22:19). In die nagmaal onthou en verkondig ons die dood van die Here. By die aanskouing van brood en wyn roep die gemeente haar die lydensweg van Jesus voor die gees: Hoe Hy sy lewe gegee het; hoe Hy soos 'n koringkorrel in die grond geval en gesterf het; hoe Hy die lydensbeker gedrink en van God verlate was en uitgeroep het: "My God, my God, waarom het U my verlaat?" (Mark. 15:34), sodat ons nooit deur God verlaat sal word.

Gemeente: Lied 303 (Afrikaans)

Gemeente: Die nagmaal is 'n waarborg. (lees hardop)

Liturg: Jesus het gesê: "Dit is my liggaam" en "Dit is my bloed" (Mat. 26:26,28). So seker as vir elkeen hierdie brood voor sy/haar oë gebreek en hierdie beker aan hom/haar gegee word en ons dit met die mond eet en drink, só seker het ons deel aan Christus, aan sy sterwe en opstanding - asof ons sêlf voor God gestaan en die straf vir ons sonde gedra het. Dit is 'n sekerheid nie gegrond op ons gevoelens nie, maar op die tekens uit die hand van die Here self.

Gemeente: Lied 303 (Engels)

Gemeente: Die nagmaal is 'n viering van ons gemeenskap met die Here en mekaar.
(lees hardop)

Liturg: Deur sy Gees is die lewende Christus in die nagmaal by ons teenwoordig sodat ons in gemeenskap met God kan leef. Deur dieselfde Gees word ons ook weer as lidmate van een liggaam, in liefde saam verbind, soos Paulus sê: "Omdat dit een brood is, is ons, al is ons baie, saam één liggaam, want ons het almal deel aan die brood" (1 Kor. 10:17).

Gemeente: Lied 303 (Afrikaans)

Gemeente: Die nagmaal is 'n verkondiging van ons toekomsverwachting.
(lees hardop)

Liturg: Deur die nagmaal streek ons ons uit na dié dag wanneer Christus in heerlijkheid sal verskyn en alles tot volheid sal bring, die dag wanneer

Hy hemel en aarde nuut sal maak, sodat geregtigheid daarin kan woon, en "God alles vir almal" kan wees. In die nagmaal verlang die bruid van Christus na die bruilofsmaal van die Lam.

Gemeente: Lied 303 (Engels)

Gemeente: Die nagmaal is 'n vreugdefees. (lees hardop)

Liturg: Al spreek die tekens van die lyding en sterwe van Jesus en al vier ons dit met gewyde erns, is dit 'n fees waar die Heiland op 'n besondere manier die vrugte van sy lyding, sterwe en opstanding aan ons uitdeel. In die nagmaal smaak ons nou al iets van die vreugde wat vir ons wag by die bruilofsmaal van die Lam.

Gemeente: Lied 303 (Afrikaans)

Gemeente: Die nagmaal is daarom 'n fees van dankbaarheid. (lees hardop)

Liturg: Die Heilige Gees verseker ons deur die tekens van brood en wyn, van die genade wat ons in Christus ontvang. Hier, by die tafel, dank ons Hom met ons hele wese en gaan ons nou dankbaar ons lewe opnuut aan Hom wy. Ons juig saam met die Kerk van alle eeue en oorde:

Geloofsbelydenis van Nicea (staande en hardop saam):

"Ons glo in **een God, die almagtige Vader**,
die Skepper van die hemel en die aarde,
en van alle sienlike en onsienlike dinge;

en in **een Heer, Jesus Christus**,
die eniggebore Seun van God, gebore uit die Vader voor alle tye;
God uit God,
Lig uit Lig,
Waaragtige God uit waaragtige God, verwek, nie gemaak nie,
Een in wese met die Vader;
deur Wie alle dinge ontstaan het;
wat ter wille van ons, die mense, en ter wille van ons saligheid
neergedaal het uit die hemel,
vlees geword het deur die Heilige Gees uit die maagd Maria,
en mens geword het,
wat selfs vir ons gekruisig is onder Pontius Pilatus,
gely het en begrawe is;
en op die derde dag opgestaan het volgens die Skrifte;
wat opgevaar het na die hemel,
en wat sit aan die regterhand van die Vader;
wat weer sal kom met heerlikheid
om te oordeel die wat nog lewe en die wat reeds gesterf het,
wie se koningsheerskappy geen einde sal hê nie;

en in die **Heilige Gees**, die Heer en Lewendmaker,
wat van die Vader en die Seun uitgaan,
wat saam met die Vader en die Seun aanbid en verheerlik moet word,
wat gespreek het deur die heilige profete.
Ons glo aan een, heilige, algemene kerk, gegrond op die leer van die apostels.
Ons bely een doop tot vergifnis van sondes;
ons verwag die opstanding van die ontslapenes,
en die lewe van die toekomstige eeu."

Tafelgebed (terwyl ons bly staan)

Bediening van die brood en wyn

(beide tekens word nou uitgedeel; ons wag tot almal daarvan ontvang het - ook die diakens - en gebruik dit dan tegelyk ná die instellingswoorde; elkeen neem van die brood, maar u kan ook een stuk neem en wanneer dit ingestel word, dit kleiner breek en met die persoon langs u deel)

Instelling van die Nagmaal

Geleentheid vir 'n stilgebed...

En tot die besef te kom: "Christ has no body but yours,
no hands, no feet on earth but yours.
Yours are the eyes with which He looks -
compassion on this world.
Yours are the feet with which He walks to do good.
Yours are the hands with which He blesses all the world.
Yours are the hands, yours are the feet,
yours are the eyes, you are his body.
Christ has no body now but yours."

(Gebed van Theresa van Avila, 1515-1582)

(Getoonset: D Odgen)

Solis: Mathildie Wium

HERINNERING

Uitdoof van die derde kers

Vierde Skriflesing: Lukas 22:39-46

Lied: "In die tuin aan die Olyfberg" (Lied 399:2)

Uitdoof van die vierde kers

Vyfde Skriflesing: Lukas 22:47-53

Lied: "Met 'n soen word Jesus Christus" (Lied 399:3)

Uitdoof van die vyfde kers

Sesde Skriflesing: Lukas 22:54-62

Lied: "U lyding breek my trotse hart en rede" (Lied 391:4)

Uitdoof van die sesde kers

Skriflesing: Lukas 22:63-65

Voorlesing: "Kerkgebed" (Jorg Zink, 1980)

Bly by ons, Heer,
want dit het aand geword, en die dag is verby.
Bly by ons en by alle mense.
Bly by ons in die aand van die dag,
in die aand van die lewe, in die aand van die wêreld.
Bly by ons met u genade en goedheid,
met u Woord en sakrament, met u troos en seën.
Bly by ons ook in die nag van droefheid en vrees,
die nag van twyfel en aanvegting,
die nag van die bittere dood.
Bly by ons en by al u kinders,
in tyd en ewigheid.

AANBIDDING

Geleentheid vir stilgebed

Uitdoof van die sewende kers - die middelste kers - die Christuskers.

Naspel

(ná die vioolspel verlaat ons die kerkgebou in stilte)

PASE 2026

As leraars en kerkraad wens ons almal 'n geseënde Paasnaweek toe en nooi jul ook na die volgende eredienste:

3/4, Goeie Vrydag - 09:00	Erediens: Lukas 23:34 (Die gebed om vergifnis - vir ánder, wat nie weet nie)
5/4, Paassondag - 09:30	Opstandingsdiens en Doop: Lukas 24:46-47 (Die sending om vergifnis te verkonding - aan álmal)